

□ ประสพการณ์จากการเผยแพร่ประชาธิปไตย

ในระหว่างวันที่ 5 มกราคม - 8 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ทาง สโมสรนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ร่วมกับวงดนตรีศรีศรีตรัง และอาจารย์บางท่านได้ออกไปพบกับชาวบ้านตามอำเภอต่าง ๆ ในรูปของรายการ "ดนตรี - ประชาธิปไตยเพื่อประชาชน" จุดประสงค์ในการดำเนินงานครั้งนี้ทราบมาว่า เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ชาวบ้านทั่ว ๆ ไปเกิดความสนใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเน้นหนักในเรื่องการเลิกคองผู้แทนราษฎร

รายการที่จัดไปแล้วรวม 6 อำเภอด้วยกัน คือ

อำเภอเมืองปัตตานี	เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2517	เวลากลางคืน
อำเภอสายบุรี	เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2517	เวลากลางวัน
อำเภอโคกโพธิ์	เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2517	เวลากลางคืน
อำเภอยะรัง	เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2517	เวลากลางวัน
อำเภอมายอ	เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2517	เวลากลางวัน
อำเภอหนองจิก	เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2517	เวลากลางคืน

จากการที่ผู้เขียนได้ติดตามดูการดำเนินงานนี้มาโดยตลอด ได้สังเกต, ได้เห็น, บางสิ่งบางอย่างที่เห็นว่าน่าจะเล่าสู่กันฟัง

ประการแรก ถ้าต้องการจะให้รายการเผยแพร่ประชาธิปไตย เป็นรายการที่เข้าถึงชาวบ้านจริง ๆ หมายถึงชาวบ้านที่โดยปกติ ไม่สนใจกับการเมือง

ละก็เวลาที่จัด ควรเป็นเวลากลางคืนจะเหมาะสมที่สุด เพราะเป็นช่วงที่ชาวบ้านทั่ว ๆ ไปว่างงาน จากการทำมาหาเลี้ยงชีพ ถ้าหากมีบริการตำบลบันเทิง เป็นต้นว่า ดนตรี ภาพยนตร์ประกอบด้วยจะทำให้มีผู้สนใจมากยิ่งขึ้น ในช่วงเวลากลางวันนั้นเป็นเวลาที่บ้านสนใจทำ มาหากิน มากกว่าเรื่องอื่น

แต่ถ้ารายการนั้นจัดในตัวจังหวัด หรือเฉพาะ
สถาบันใดสถาบันหนึ่งก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้า
เราจะคำนึงถึงว่า สังคมที่เราควรจะปลูก ควรจะ
กระตุ้นคือสังคมชาวบ้านธรรมดา ๆ ดังกล่าวแล้ว
ก็ควรจะได้คำนึงถึงเรื่องนี้อย่างยิ่ง

ภาษาพูดเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่ต้อง คำนึง ให้มาก
การออกไปพูดกับชาวบ้านก็ควรใช้ภาษาพูด ที่ชาว
บ้านสามารถฟังเข้าใจ โดยปกติเนื้อหาที่เราจะพูด
เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยนั้น คำบางคำเรื่องบาง
เรื่องก็เป็น วิชาการ เกินไป ที่จะ ให้ชาวบ้าน เข้าใจ
ต้องพยายามใช้ภาษาง่าย ๆ เป็นสำคัญ ยิ่งบาง
อำเภอชาวบ้านฟังภาษาไทยไม่ถนัดด้วยแล้ว ก็จำ
เป็นจะต้องใช้ภาษาถิ่น ฉะนั้นการเผยแพร่ประชา
ธิปไตยเพื่อให้เข้าถึงชาวบ้านจริง ๆ นั้น จึงจำ
เป็นจะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถ ในการ
ถ่ายทอดทั้งในแง่วิชาการ และภาษาพูดที่จะช่วย
ให้ชาวบ้านเข้าใจอีกด้วย

รายการเผยแพร่ประชาธิปไตยของกลุ่มต่างๆ
ที่เคยจัดนั้น จะใช้สถานที่ต่าง ๆ กัน ในหอประ
ชุมบ้าง โรงภาพยนตร์บ้าง เวทีกลางแจ้งบ้าง ฯลฯ
ส่วนการจัดของสโมสร ฯ ในครั้งนั้นทั้งกลางแจ้ง
และในหอประชุม เท่าที่สังเกตพบว่า รายการที่
จัดกลางแจ้งนั้นมีคนสนใจกว่าในหอประชุม ยิ่ง
ชาวบ้านทั่ว ๆ ไปนั้น ถ้าเห็นรายการจัดอยู่ใน
หอประชุมอำเภอ เขาจะเข้าใจว่าเป็นพิธีการเกิน
ไปไม่รู้สึกรู้สีกเกิดความเป็นกันเอง แต่ถ้าเป็นกลาง

แจ้ง เช่น กลางสนาม ลานวัน และเป็นเวลา
กลางคืนอย่างที่กล่าว จะทำให้ชาวบ้านสนใจยิ่งขึ้น

ในการจัดรายการครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือ
จากเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นพอสมควร เช่นทาง
จังหวัดได้ให้เงิน 2,000 บาท เป็นค่าพิมพ์เอก-
สารแจกชาวบ้าน เทศบาลและอำเภอต่าง ๆ ช่วย
เหลือค่านสถานที่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารหลาย ๆ
อำเภอให้ความสนใจเป็นอย่างดี แต่บางอำเภอมี
เจ้าหน้าที่บางคนออกจะคัดค้าน หรือต้องการให้
นักศึกษาหาคะแนนเสียงให้เขา แต่นักศึกษาไม่ทำ
ตาม เพราะไม่ตรงกับจุดประสงค์เลย

ที่คณะจากชาวบ้าน เมื่อเราเลิกจากการเผยแพร่
ประชาธิปไตยแต่ละ อำเภอ ดังกล่าว ข้างต้น—
แล้ว คณะเผยแพร่ ฯ ได้รับจดหมายติชมนับว่า
เป็นสิ่งที่ต้องการอย่างยิ่ง ชาวบ้านหลายอำเภอพอ
ใจที่มีอาจารย์และนักศึกษาพูดภาษามลายู ทำให้
เขาเข้าใจแจ่มชัด ถึงกับขอให้แสดงเป็นครั้งที่สอง
เช่น อำเภอยะรัง มีโต๊ะครูและกำนันผู้ใหญ่บ้าน
เชิญไปแสดง ที่ตำบลปยุต ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์
ศกนี้ ส่วนคำติชมส่วนใหญ่ นับว่าเป็นบทเรียนล้ำ
ค่า เช่น ที่อำเภอโคกโพธิ์ ต้องการให้แสดงกลาง
คืน แต่คณะเกิดมีงานซ้อนงาน คือนักดนตรีรีบ
กลับไปแสดงที่งานฮารีรายอ วันนั้นจึงเลิกแสดง
เร็วเกินไป ทำให้คนชมไม่จุใจ

นอกจากการปราศรัยเกี่ยวกับการเผยแพร่—
ประชาธิปไตย ซึ่งเป็นจุดสำคัญ แต่การบันเทิง

เป็นสิ่งประกอบที่ช่วยให้ชาวบ้าน คลาย ความเคร่ง
เครียดได้คือเยี่ยม วงดนตรีศรีตรังซึ่งเป็นวงดนตรี
สโมสรนิสิต บรรเลงสลับการพูดตลอดรายการ
เป็นที่น่าสังเกตว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ชอบ เพลงลูก
ทุ่งเบเนอนคิบหนึ่ง ฉะนั้นทางคณะควรเพิ่มเครื่อง
ประเภทนี้ให้มาก ส่วนรายการละครเรื่อง "นั้นจะ
เลือกใคร" ซึ่งเป็นการแสดงของนิสิต เป็นการ
ช่วยสถิติการปรากฏ ทำให้ชาวบ้านเห็นภาพ-
พจน์ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีรายการตลกเล็ก ๆ
น้อย ๆ ช่วยเพิ่มความสนุกสนานยิ่งขึ้น บางแห่ง
เช่น ที่อำเภอสายบุรี หรืออำเภอเมืองมีคนนั่งชม
ได้ถึง 4-5 ชั่วโมง

คณะได้จัดอาจารย์และนักศึกษาบางคนเป็น
ผู้ชนพูด มีทั้งภาษามลายูและภาษาไทย โดย
พิจารณาว่าอำเภอใดมีไทยมสลิมมาก ก็เน้นหนัก
เรื่องภาษามลายูเป็นหลัก หัวข้อเรื่องที่แบ่งกัน
พูดนั้น มีดังนี้ คือ 1. ความรู้เรื่องประชาธิปไตย
2. สิทธิและหน้าที่ของประชาชน 3. หน้าที่ของ
ผู้แทนราษฎร แต่ผู้พูดจะต้องมีวาทศิลป์ให้
ชาวบ้านเข้าใจเป็นการสำคัญ

ดังที่กล่าวแล้วว่า การเผยแพร่ประชา
ธิปไตยของสโมสร นิสิตและ อาจารย์บางท่าน
แห่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ เน้นหนักถึงเรื่องกระตุ้นให้ชาว
บ้านเตรียมตัวเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎร สมัยหน้า
ข้าพเจ้าคิดว่าจุดสำคัญที่สุดคือ ชาวชนบท
ซึ่งห่างไกลจากเขตเทศบาล เราควรยื่นมือเข้า
ไปสนับสนุนให้เขาเห็นคุณค่า ของ การเลือก
ตั้ง เราในที่นี้ผู้เขียนเห็นว่าไม่ใช่นักศึกษา
ฝ่ายเดียว ควรจะเป็นฝ่ายเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
ตลอดจนถึงครูประจำ บาลใน ละแวก นั้นด้วย
ถ้าทุกฝ่าย ร่วมมือ กัน ด้วย ความ สุจริตใจแล้ว
คาดว่าเปอร์เซ็นต์ของผู้ไปเลือก ผู้แทน ครังนี้
เพิ่มขึ้นกว่าครั้งก่อน อีกประการหนึ่งถ้าเป็น
ไปได้ นักศึกษาในสถาบันที่สูงกว่า ม.ศ
ต้น ในบักย์ได้ควรแบ่งเขตกันปฏิบัติงาน จะ
ช่วยให้การเผยแพร่ประชาธิปไตย กว้าง ขวาง
ขึ้นเป็นแน่

"จะควอ"

